

Velfærdsteknologilab:
Nationalt partnerskab
skal indfri potentialet
i velfærdsteknologi

Velfærdsteknologilab:

Nationalt partnerskab skal indfri potentialet i velfærdsteknologi

Dansk Erhverv nedsatte i 2023 et Velfærdsteknologilab med et ønske om at bidrage til udbredelsen af velfærdsteknologi. Velfærdsteknologilab'et leverer anbefalinger til, hvordan Danmark styrker udbredelsen af velfærdsteknologi på det kommunale velfærdsområde med fokus på ældre- og socialområdet.

Velfærden er under et stort og stigende krydspres med flere ældre og færre i arbejdsstyrken i fremtiden. Derfor er der behov for at udvikle nye løsninger, der kan afhjælpe presset. Samtidig er der høje forventninger til kvaliteten af velfærden og et behov for at levere velfærd på borgernes præmisser. Velfærdsteknologi er en del af løsningen. Det har potentiale til at øge borgernes selvbestemmelse og kvaliteten i velfærden, skåne personalet i velfærden for slidsomme arbejdsopgaver samt frigøre tid til den borgernære velfærd. Samtidig vil et stærkere politisk fokus sikre en dansk styrkeposition inden for velfærdsteknologi internationalt.

På baggrund af drøftelser i Velfærdsteknologilab'et præsenteres her 4 anbefalinger, der kan bidrage til at forløse potentialet.

Anbefalinger

1. **Etabler et nationalt partnerskab for velfærdsteknologi, der skal styrke udbredelsen.**
2. **Tilbyd borgeren en digital velfærdsløsning de steder den findes.**
3. **Udvælg 10 velfærdsteknologier og udarbejd en samlet plan for udrulning med økonomi til implementering og skalering.**
4. **Kortlæg og styrk datainfrastrukturen på velfærdsområdet.**

Velfærdsteknologilaboratoriet

Velfærdsteknologilab'et er sammensat for at sikre input fra en stor del af kredsløbet rundt om velfærdsteknologien og dermed skabe et 360-graders blik på velfærdsteknologi.

Afsendere på anbefalinger fra Velfærdsteknologilab:

Altiden / Ambea / Carelink Gruppen / Danish.Care / Danmarks Tekniske Universitet (DTU)
Dansk Erhverv / Danske Handicaporganisationer / Diakonissestiftelsen / Digital Care Denmark
DUOS Gruppen / Ergoterapeutforeningen / Falck / FOA / IT-Branchen / OK-Fonden
Professionshøjskolen UCN / Sekoia / Selveje Danmark

Udfordringsbillede og potentiale i velfærdsteknologien

Velfærden er under stort pres på grund af demografien, hvilket medfører behov for at udvikle innovative løsninger, der kan øge borgerens selvbestemmelse, skåne frontpersonale for nedslidning og frigøre tid og medarbejdere til velfærden.

Det har vist sig vanskeligt at indfri velfærdsteknologiens potentialer, da der i dag ikke findes en national strategisk tilgang. Det kræver politisk handling.

Fundamentet for det hele er, at der styr på infrastrukturen og data, så teknologien og borgerens velfærd har gode sikre skinner at køre på. Derfor er der behov for at tage fat i hele kredsløbet omkring velfærdsteknologi.

Vi skal sætte borgerens egne præferencer og kompetencer i spil. Formår vi ikke dette, vil det forsat være sådan, at medarbejdere vil skulle løbe hurtigere for at løse opgaverne, at innovativkraften og teknologipotentialet vil være hæmmet og borgeren stå ringere i forhold til at opnå gavn af ny teknologi i velfærden.

Det vil hjælpe både kommuner og leverandører, hvis der i stedet for den i dag fragmenterede decentrale tilgang til velfærdsteknologi var en national strategisk tilgang til udrulning og implementering af velfærdsteknologi.

Det store potentiale skal vi udnytte til at opbygge nye danske styrkepositioner inden for velfærdsteknologi. Til gavn for såvel velfærden som velstanden i Danmark.

Formår vi at omsætte og skalere de gode erfaringer med velfærdsteknologi og digital velfærd, som der findes rundt om i Danmark, vil det skabe værdi for borgeren, medarbejderen, virksomheden, kommunen og samfundet.

Hvad er velfærdsteknologi?

Der findes flere forskellige definitioner af velfærdsteknologi. Velfærdsteknologi er en bred betegnelse over en række teknologier, der anvendes på velfærdsområdet. Velfærdsteknologi finder blandt andet anvendelse inden for medicinhåndtering, skærmløsninger, vende- og løfteteknologi, sensorteknologi, AI m.m.

Andre udfolder velfærdsteknologi på følgende vis:

Kommunernes Landsforening

Velfærdsteknologi er en bred vifte af konkrete, borgernære teknologier, som typisk indgår i relationerne mellem medarbejdere og borgere; børn som voksne, med behov for hjælp og støtte.

Danish.Care

Velfærdsteknologi er teknologiske og digitale redskaber, der kan understøtte borgere i deres dagligdag. Velfærdsteknologi kan medvirke til, at mennesker med nedsat funktionsevne i alle aldre bliver mere selvhjulpne.

Anbefalinger

1. Etabler et nationalt partnerskab for velfærdsteknologi, der skal styrke udbredelsen.

Til at styrke brugen af velfærdsteknologi foreslår Velfærdsteknologilab'et, at der etableres et high-level nationalt partnerskab for velfærdsteknologi bestående af aktører fra hele kredsløbet rundt om velfærdsteknologi. Herunder repræsentanter for brugere, medarbejdere, leverandører, aftagere og vidensinstitutioner. Partnerskabet skal rådgive regeringen og forholde sig til, hvordan de tre øvrige anbefalinger bliver indfriet. Sekretariatsbetjeningen af partnerskabet forankres i Erhvervsministeriet, men med tæt involvering og koordinering med relevante ressortministerier. Partnerskabet kan eksempelvis søge inspiration i erfaringerne fra Life Science Rådet.

2. Tilbyd borgeren en digital velfærdsløsning de steder den findes.

Det blomstrer op med nye og spændende digitale løsninger på velfærdsområdet. Eksempelvis findes der allerede løsninger som skærmbesøg, hjemmemonitorering og automatisk medicin-dispensering i ældreplejen i dag. Digitale velfærdsløsninger rummer et stort potentiale – og også nogle etiske dilemmaer, for vi skal forsøge at få alle med, også dem, der ikke har de tilstrækkelige digitale kompetencer.

Velfærdsteknologilab'et anbefaler at sætte ambitionerne for udrulning af digital velfærd højt. Digitale velfærdsløsninger bør udrulles i bølger på ældre- og socialområdet som en tilvalgsmodel for borgeren. Borgeren skal dermed frivilligt og aktivt selv tilvælge, hvis borgeren ønsker at benytte en digital velfærdsløsning, når fagpersoner har vurderet, at den findes. Udrulningen bør begynde på ældreområdet og senere udbredes til socialområdet, hvor potentialet også er stort. Målgrupperne på ældreområdet har mere ensartede serviceydelser, hvorfor det vurderes at være lettere at begynde udrulningen der. Efterfølgende skal modellen på længere sigt ændres til en fravalgsmodel, så borgeren aktivt skal fravælge digitale velfærdsløsninger på de områder, hvor der er digitale velfærdsløsninger. Det vil følge naturligt, når flere og flere borgere bliver komfortable ud i det digitale. Der skal dog være mulighed for fritagelse for digital velfærd for borgerne, som det er kendt fra bl.a. digital post.

I forhold til digitale velfærdsløsninger skal det nationale partnerskab for velfærdsteknologi forholde sig til:

- Rammer for visitation og adgang til forskellige typer af digital velfærd for borgeren. Herunder hvilke kategorier af løsninger inden for velfærdsteknologi og løsninger med AI, borgeren skal have mulighed for at benytte, og hvilke faggrupper og metoder, der bedst kan vurdere behovet.
- Rammer for en bølgeplan for udrulningen. Herunder målgrupper, der først skal tilbydes digital velfærd på henholdsvis ældre- og socialområdet.

Anbefalinger

3. Udvælg 10 velfærdsteknologier og udarbejd en samlet plan for udrulning med økonomi til implementering og skalering.

Velfærdsteknologilab'et anbefaler, at det nationale partnerskab for velfærdsteknologi skal udarbejde en national plan for implementering og skalering af 10 udvalgte velfærdsteknologi-områder. Til formålet skal der afsættes puljemidler med adgang for offentlige, selvejende og private aktører. Den nationale plan skal forholde sig til:

- Tildelingskriterier for uddeling af puljemidler til ansøgere.
- Incitamentsstrukturer, der gør det attraktivt for offentlige, selvejende og private velfærdstilbud at investere i velfærdsteknologi til gavn for borgere, medarbejdere og samfund.
- Indkøb, implementering, drift og vedligehold af velfærdsteknologi, og hvordan finansieringen skal foregå.
- Kompetenceopbygning hos borgere, medarbejdere og ledere. Herunder tage højde for elementer som uddannelse, træning, ledelse i dagligdagen, og hvordan det bliver tænkt med ind i finansieringsmodellen.
- Udvikling af en enkel og hurtig proces for godkendelse af teknologier til brug på tværs af kommuner i hele landet.
- Kortlægning af erfaringer fra international best practice for stimulering, implementering og skalering af velfærdsteknologi. Herunder erfaringerne fra Norges Nationale Velfærdsteknologi-program og National Health Service (NHS) i England.
- Hvordan der iværksættes en uafhængig og kompetent udvælgelse af de 10 teknologiområder, og hvem der skal have ansvar og rådgivningsfunktion for dette. Her kan eksempelvis et nationalt videnscenter overvejes.

4. Skab et nationalt overblik over datainfrastrukturen på velfærdsområdet.

Velfærdsteknologilab'et anbefaler at, der med inspiration fra Nationalt partnerskab for sundhedsdata, datainfrastrukturen kortlægges og styrkes nationalt på følgende centrale områder:

- Adgang til data for forskning, kvalitetsudvikling og innovation på velfærdsområdet.
- Hvem der skal henholdsvis eje og have adgang til hvilke data på velfærdsområdet, og hvordan data om eksempelvis borgeren bliver opbevaret.
- Udvikling af nationale dataetiske retningslinjer for brug af data.
- Hvordan datakvaliteten øges og udvikles på velfærdsområdet.
- Hvordan velfærdsteknologi og systemarkitekturen på ældre- og socialområdet nemt kan integrere mellem leverandører af teknologi og aftagere af teknologi. Implementering af eksisterende teknologi og styrkelse af mulighederne for at udvikle velfærdsteknologi i samarbejder mellem flere aktører.

Kontaktinfo

Sekretariatsbetjening af Velfærdsteknologilab: Christian Keller Hansen, velfærdspolitisk fagchef, Dansk Erhverv. Mail: ckha@danskerhverv.dk

Om Velfærdsrådet

Dansk Erhverv nedsatte Velfærdsrådet i januar 2022. Velfærdsrådet er en alliance mellem beslutningstagere, organisationer, videnspersoner, civilsamfund, selvejende aktører og private virksomheder med betydning for fremtidens velfærdssamfund. Rådet skulle rådgive om fremtidens velfærdssamfund, hvor offentlige, private og civilsamfundet sammen løser udfordringerne og indfrier det fulde potentiale for fremtidens velfærdssamfund. Velfærdsrådets rapport udkom april 2023 med 12 anbefalinger til en velfærd, der holder. Tre af disse anbefalinger har Velfærdsteknologilab'et arbejdet videre med:

- #10 Nemmere udveksling af viden og data skal styrke indsats og forebyggelse
- #11 Styrke udbredelsen af velfærdsteknologi
- #12 Digital velfærd til gavn for borgerne

Velfærdsteknologilab:

Nationalt partnerskab
skal indfri potentialet
i velfærdsteknologi

